

Thuis met een urinekatheter

Inleiding

Deze folder geeft u algemene informatie over een urinekatheter. Daarbij is het goed om te weten dat de situatie voor ieder persoon weer anders kan zijn.

Wat is een urinekatheter?

Een urinekatheter is een slangetje dat via de plasbuis in de blaas is ingebracht.

Door dit slangetje kan de urine afvloeien. U kunt dus niet normaal urineren wanneer u een katheter heeft.

Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas glijdt, zit er aan het uiteinde een ballonnetje wat gevuld is met water. Naarmate de blaas zich vult, wordt de urine via de katheter afgevoerd naar een opvangzak.

Verzorging en gebruik

U kunt zich gewoon wassen en douchen. Het is belangrijk dat u het gebied rondom de katheter goed wast en de eventuele afscheiding op de katheter verwijdert om urineweginfecties te voorkomen. Gebruik hiervoor geen zeep of alcoholdoekjes.

Voor mannen geldt, dat zij de voorhuid geheel terugschuiven bij het wassen.

Vrouwen spreiden de schaamlippen om het gebied rond de katheter goed te wassen.

Gebruik van de opvangzakken

Voor en na het wisselen van de urine-opvangzakken is het belangrijk om uw handen te wassen. Er zijn twee soorten urine-opvangzakken, een kleine beenzak en een grote nachtzak. Overdag is de kleine beenzak aan het uiteinde van de katheter met bandjes om het been bevestigd. De lengte van de slang van de beenzak is eenvoudig korter te maken, door deze op de gewenste lengte af te knippen. Aan dit uiteinde kunt u een nieuw koppelstukje bevestigen.

Voor de nacht heeft u een groter opvangzak met langere slang nodig. Via de aftapkraan aan de onderkant van de beenzak kunt u de nachtzak aansluiten, zodat de urine doorloopt naar de nachtzak.

Vergeet niet het kraantje van de beenzak open te zetten.

Zorg er voor dat de nachtzak lager hangt dan uw blaas.

s' Ochtends koppelt u de nachtzak weer af van de beenzak.

Vergeet niet om het kraantje van de beenzak weer dicht te doen.

U kunt de nachtzak na gebruik legen en doorspoelen met water.

Legen van de urine- opvangzak

Voor het legen van de urine-opvangzak hoeft u alleen het klepje naar beneden te doen. Met de flexibele slang kunt u de urinestroom gemakkelijk richten. Indien de urine- opvangzak op het been draagt, kunt u eventueel het onderste beenbandje losmaken om het legen te vergemakkelijken.

Als de urine- opvangzak leeg is, sluit u het aftapkraantje weer.

Let op: niet te ver doordrukken anders kan het materiaal van de urine-opvangzak beschadigen. Beide opvangzakken worden in principe 1 maal per week vervangen.

In verband met de doorgankelijkheid van de katheter en om een blaasinfectie te voorkomen is het belangrijk dat u voldoende drinkt:

Ongeveer 1,5 tot 2 liter per dag (behalve als u bekend bent met een vochtbeperking).

U hebt een zogenoemd startpakket gekregen waarin alle materialen zitten die u voor uw katheter nodig heeft.

Wanneer u nieuw materiaal nodig heeft, dan kunt u deze bijbestellen bij de betreffende leverancier. In het startpakket staat het telefoonnummer waar u de materialen kunt bestellen. De materialen worden vergoed door de zorgverzekeraar.

Meest voorkomende klachten

Door de katheter kunnen de volgende klachten voorkomen:

- U heeft regelmatig het gevoel te moeten urineren; dit is een lichte blaasirritatie
- Af en toe ervaart u blaaskrampen
- Urinelekkage rond de buitenkant van de katheter (soms als gevolg van de blaaskrampen).

Wat kunnen de oorzaken zijn?

- De katheter of de afvoerslang is geknikt wat de afvloed van urine verhindert
- De opvangzak bevindt zich niet onder het niveau van de blaas
- De opvangzak is niet goed aan het uiteinde van de katheter aangesloten
- U hebt niet voldoende gedronken.

Wanneer moet u hulp invoeren

- Indien er gedurende 2 a 3 uur geen doorstroming van urine via de katheter in de opvangzak is en u bent bovenstaande punten nagegaan
- Indien u aanhoudende pijn en of blaaskrampen heeft
- Bij blijvende urinelekkage langs de katheter
- Bij hoge koorts (hoger dan 38°C).

Vervangen van de katheter

Een katheter wordt doorgaans om de 6 tot 8 weken vervangen.

Indien u de katheter langer dan deze periode nodig heeft, zal met u een afspraak gemaakt worden, wanneer en door wie de katheter vervangen gaat worden.

Waar kunt u terecht voor uw vragen?

- Tijdens kantooruren: Poli urologie (015) 260 37 97
- Buiten kantooruren : SEH via ons algemene telefoonnummer (015) 260 30 60

Extra informatie

Kijk voor meer informatie op onze website www.rdgg.nl. bij patiënten onder afdelingen/urologie.

Versie juli 2011